

FAQ Praktijktestcentrum

Versie 2 (maart 2021)

1. Het examenvaartuig

- Een vaartuig met een niet-Belgische registratie aangevuld met een bedrijfs- en beroepsmatig veiligheidscertificaat voor pleziervaartuigen (bv het certificaat van deugdelijkheid) is aanvaardbaar.
- Een vaartuig met een Nederlandse registratie kan aanvaard worden als dit een Zeebrief is (als bedrijfs- en beroepsmatig pleziervaartuig). Een ICP is geen afdoende basis voor een bedrijfs- en beroepsmatig pleziervaartuig.
- Het praktijkexamen mag afgenomen worden op een vaartuig van de kandidaat zoals beschreven in het koninklijk besluit, dit wil zeggen: er moet een juridische band zijn maar er is geen bedrijfs- en beroepsmatig certificaat nodig.
- Het examenvaartuig van de kandidaat moet een geregistreerd vaartuig zijn (gemotoriseerd en minstens een lengte van 6 meter) met correcte uitrusting maar moet niet voorzien zijn van een bedrijfs- en beroepsmatig certificaat.
- Er kunnen geen afwijkingen gegeven worden op de minimum vereisten rond het examenvaartuig.
- Het examenvaartuig moet gemotoriseerd zijn en minstens 6 meter romplengte hebben maar er is geen minimale snelheid opgelegd.
- Het examenvaartuig voor een praktijkexamen motor mag een zeilboot zijn als de algemene voorwaarden voor een examenvaartuig in orde zijn dus gemotoriseerd en minstens 6 meter romplengte.
- Een praktijktestcentrum mag werken puur op basis van gehuurde examenvaartuigen (gehuurd van een firma of een particulier) zonder een eigen vaartuig in bezit te hebben. Deze vaartuigen dienen uiteraard ook aan de minimum vereisten te voldoen, over een certificaat van deugdelijkheid beschikken en er moet aangetoond kunnen worden dat er effectief een contract is.
- Als een club een clubvaartuig heeft en dit wil inzetten voor praktijkexamens moet het een registratie bedrijfs- en beroepsmatig hebben (certificaat van deugdelijkheid), ook bij het afnemen van praktijkexamens bij clubleden. Een clublid heeft geen juridische band rechtstreeks met een clubvaartuig, hij heeft enkel een juridische band met de club als lid.
- Elk praktijktestcentrum moet beschikken over minstens 1 examenvaartuig dat voldoet aan de criteria. Bij de opstart moet dit vaartuig minstens beschikken over een certificaat van deugdelijkheid en moet de registratiebrief voor bedrijfs- beroepsmatig gebruik al aangevraagd zijn.
- De audit kan aangevraagd worden vanaf dat er een aanvraag is ingediend om een certificaat van deugdelijkheid te bekomen voor een examenvaartuig.

2. De examinatoren

- Binnen Belgische wateren (zee) is een STCW brevet niet nodig voor de examinator, een yachtsman is voldoende.
- De inhoud van de cursus 'basis overlevingstechnieken op zee' moet nog definitief bepaald worden door de minister. De cursus moet een eerste maal gevolgd worden ten laatste eind 2023.
- Het aantonen van de recente ervaring voor examinatoren yachtsman wordt bekeken over een periode van 5 jaar, zowel de ervaring aan te tonen met het logboek als de ervaring aan te tonen mits eigen verklaring in de overgangperiode.
Voor de beperkte en algemene stuurbrevetten moeten de examinatoren deze ervaring aantonen over een periode van 3 jaar.
- Er zijn vereisten vastgelegd over de pleziervaartbrevetten die examinatoren moeten hebben. Andere brevetten die door de minister als gelijkwaardig zijn bepaald, zijn ook voldoende.
- De examinator moet beschikken over het vereiste radio certificaat naargelang het vaargebied.

3. Dienstboekje

- Aanvragen voor een stuurbrevet ingediend bij een federatie vanaf 1 juli 2021 kunnen enkel maar op basis van een attest van slagen in de nieuwe praktijkexamens.

4. De kandidaat

- Het praktijktestcentrum moet bepaalde zaken gaan controleren voor een kandidaat kan toegelaten worden op een praktijkexamen, namelijk: leeftijd, band met een examiner, eventueel band met een eigen examenvaarttuig. Voor de aanvang van het praktijkexamen moet de identiteit van de kandidaat vastgesteld worden om te verhinderen dat er identiteitsfraude gepleegd wordt.
- Het aantal kandidaten die tegelijk een praktijkexamen kunnen afleggen wordt bepaald door het maximum toegelaten aantal personen aan boord van het examenvaarttuig (zoals vermeld op het certificaat van deugdelijkheid) met respect voor het minimum aantal uur per persoon dat het praktijkexamen moet duren en rekening houdend met de eventueel beperkende voorwaarden van de algemene veiligheid (bv een beperking door de fabrikant naargelang het vaargebied en de weersomstandigheden).

5. Praktijkexamen

- Het praktijkexamen moet plaatsvinden op de Belgische wateren.
- Een praktijkexamen motor en zeilen mag ook plaatsvinden op binnenwateren voor een stuurbrevet (beperkt en algemeen). Het praktijkexamen stuurbrevet is geldig voor zowel een beperkt stuurbrevet als voor een algemeen stuurbrevet en is 3 jaar geldig (voor praktijkexamens vanaf 1 juli 2021). Indien de kandidaat tussentijds al een beperkt stuurbrevet aanvraagt na het slagen van een theoretisch examen beperkt stuurbrevet kan het attest van het praktijkexamen stuurbrevet nog steeds ingediend worden om een brevet algemeen stuurbrevet aan te vragen, binnen de geldigheidsperiode.
- Een kandidaat yachtsman moet geen beperkt stuurbrevet of algemeen stuurbrevet in handen hebben om een praktijkexamen yachtsman te mogen afleggen. Ook de theoretische examens moeten nog niet succesvol afgelegd zijn.
- Het praktijkexamen stuurbrevet kan gebruikt worden voor de aanvraag van zowel een beperkt stuurbrevet als een algemeen stuurbrevet. Je hoeft dit praktijkexamen dus geen twee keer af te leggen voor de aanvraag van deze 2 brevetten.
- Een kandidaat die momenteel beschikt over een beperkt stuurbrevet moet een praktijkexamen stuurbrevet afleggen om na 1 juli 2021 een algemeen stuurbrevet te kunnen bekomen. Als de kandidaat de notatie van motor en zeil op zijn algemeen stuurbrevet wil dan moet er een praktijkexamen motor en zeil afgelegd worden.
- De zones 0 zijn nog niet gedefinieerd en momenteel kan er dus nog geen praktijkexamen plaatsvinden op afgesloten meren. Als deze plaatsen effectief gedefinieerd worden door de minister als een zone 0 zal dit wel mogelijk zijn.
- Een praktijkexamen afgelegd vanaf 1 juni 2021 in een praktijktestcentrum die op dat moment een erkenning van de minister heeft toegekend gekregen, kan gebruikt worden om een brevet aan te vragen in het nieuwe systeem na 1 juli 2021.
- Een persoon die een brevet yachtsman wil bekomen moet 3 theoretische examens succesvol afleggen. Daarnaast is er de vereiste rond het praktijkexamen. De kandidaat kan een geïntegreerd praktijkexamen stuurbrevet - yachtsman afleggen (gecombineerd haven en zee). Hierbij moet hij 60% behalen voor de eindtermen stuurbrevet. Daarmee is ook al het eerste gedeelte van de eindtermen yachtsman afgelegd. Aansluitend kunnen de andere eindtermen yachtsman afgelegd worden. De kandidaat is geslaagd voor yachtsman als hij in totaliteit minstens 60% behaalt.
- Het onderscheid tussen praktijkexamen en permanente evaluatie yachtsman wordt als volgt bedoeld. Het praktijkexamen yachtsman heeft een minimale duur van 10 uur per persoon. Tijdens dit ene praktijkexamen worden alle eindtermen afgetoetst plus de bijzondere opdrachten worden uitgevoerd (3

uur nachtvaart, doorkruisen van het verkeersscheidingsstelsel en het aan- en afmeren in een Belgische haven). Als tijdens een praktijkexamen 3 mensen worden geëvalueerd, dan duurt de test 30 uur. Via het systeem van permanente evaluatie wordt de kandidaat over een langere tijd gevolgd en kunnen de verschillende onderdelen van het praktijkexamen gespreid worden over meerdere dagen of weekends. Alle eindtermen en bijzondere opdrachten (3 uur nachtvaart, doorkruisen van het verkeersscheidingsstelsel en het aan- en afmeren in een Belgische haven) moeten ook dan aan bod komen. Daarnaast moet er ook zeker 1 lange tocht ondernomen worden. Deze tocht moet minstens 10 uur duren voor 1 persoon en minstens 12 uur bij 2, 3 of 4 kandidaten. Deze tocht kan niet opgesplitst worden. Uiteraard dient bij deze permanente evaluatie over de verschillende dagen heen minstens 10 uur per persoon gerekend worden, dus bij 3 personen heeft het volledige traject van testen ook minstens 30 uur geduurd.

- Het praktijkexamen stuurboekje dat minstens 1 uur duurt voor 1 persoon mag gespreid worden over de loop van 1 dag (zolang er een duidelijk onderscheid is tussen de opleiding en het effectief afleggen van een onderdeel als praktijkexamen).
- Het praktijkexamen yachtmotor duurt minimum 6 uur per persoon, het praktijkexamen yachtmotor en zeil duurt minimum 10 uur per persoon.
- Het verkeersscheidingsstelsel dat tijdens het praktijkexamen yachtmotor gekruist moet worden is een verkeersscheidingsstelsel als zodanig aangegeven op de nautische kaart. Andere aangegeven routes of zones zoals de aanlooproutes naar het loodsstation of de geprefereerde vaarroutes rond de windmolenparken vallen hier niet onder.
- Het onderdeel praktijkexamen motor met een duur van 1 uur kan aangevuld worden met het praktijkexamen zeil van ook 1 uur. In het geval dat een kandidaat slaagt voor het praktijkexamen motor maar niet slaagt in (of niet wenst verder te gaan met) het praktijkexamen zeil kan de kandidaat een attest bekomen van het slagen in het praktijkexamen motor.

6. Diverse

- Een onderdeel van de eindtermen zijn man-over-boord manoeuvres. Deze manoeuvres met een voorwerp moeten een correcte simulatie zijn van een persoon in nood die bewusteloos in het water ligt en die geholpen moet worden, er moet dus ietwat "menselijke" vorm zitten in een voorwerp (mannequin, dummy, pop maar geen voorwerp zoals een autoband bijvoorbeeld), het voorwerp moet een realistisch gewicht hebben en moet voldoende houvast hebben (net zoals je een persoon onder zijn oksels aan boord trekt).
- Het medisch attest mag bekomen worden bij een arts naar keuze. U vindt het formaat van het document op de website.
- De brevetten uitgegeven voor 1 juli 2021 (dus zonder indicatie M of MS) blijven geldig en zijn geldig voor zowel motorvaren als zeilen.
- Een pleziervaarder heeft al een beperkt stuurboekje aan de hand van een dienstboekje en wil een algemeen stuurboekje aanvragen. Om een algemeen stuurboekje te bekomen moet er een praktijkexamen stuurboekje afgelegd worden.
- Als een examinator een praktijkexamen afneemt in naam van een praktijktestcentrum wordt hij automatisch aanzien als een aangestelde waardoor het praktijktestcentrum de juridische aansprakelijkheid draagt. Dit is ongeacht het bestaan van een contract of de wijze van aanstelling.
- Van zodra een examenvaartuig afvaart uit een haven met als doel het afnemen van een praktijkexamen, begint de bedrijfs- en beroepsmatige activiteit, ongeacht waar het praktijkexamen begint. Dit omwille van het vervoeren van passagiers. Als het examenvaartuig vertrekt naar zee vanuit een buitenlandse haven om een praktijkexamen af te nemen is dit dus een reis buiten de Belgische zeevaten waar de uitzondering op een STCW brevet conform het STCW verdrag (namelijk het yachtmotor brevet) niet geldig is.
- Een vaartuig dat gebruikt wordt voor het afnemen van praktijkexamens (met registratie voor bedrijfs- en beroepsmatig gebruik) moet voldoen aan de nodige brevetten (bijvoorbeeld op zee een yachtmotor of een

STCW). Indien ditzelfde vaartuig gebruikt wordt voor een tocht dat niet als doel heeft om praktijkexamens af te leggen of een andere bedrijfs- of beroepsmatige activiteit uit te voeren (bijvoorbeeld het geven van lessen of het vervoeren van passagiers), maar op dat moment privaat wordt gebruikt (bijvoorbeeld een tocht door de eigenaar met vrienden of clubleden) moet niet voldoen aan de vereisten betreffende brevettering bij bedrijfs- en beroepsmatig gebruik. Met andere woorden, het gebruik van een vaartuig is bepalend voor de nodige brevetten.

- Een praktijkexamen op de binnenwateren kan enkel afgelegd worden op de Belgische binnenwateren. Het geven van lessen kan wel op de binnenwateren in het buitenland. Daar moeten de lokale regels gevolgd worden omtrent vaarbewijzen.